

og lave vores hjemmearbejde, og ved, at vi gør en indsats derude.

Ministeren havde bemærkninger i sit første indlæg om, at regeringen, når slutdokumentet foreligger, vil tage stilling til, hvilken linje der skal lægges. Det tager vi til efterretning, og vi lover til gengæld at følge aktivt op her i Folketinget med den sædvanlige forespørgselsdebat og den aktive deltagelse. Ministeren kan regne med vores opbakning.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslag til vedtagelse nr. V 92 af Helle Degn (S) og Elisabeth Arnold (RV) (se foran) vedtoges med 79 stemmer (S, KF, SF, DF, CD, RV, EL og KRF) mod 2 (FRI); 25 (V) stemte hverken for eller imod.

Hermed sluttede forespørgslen.

Den næste sag på dagsordenen var:
35) Første behandling af lovforslag nr. L 279: Forslag til lov om ændring af lov om byfornyelse. (Ændret byrdefordeling ved store ombygningsudgifter).

Af Kirsten Jacobsen (FRI) m.fl.
(Fremsat 25/4 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Jytte Andersen):
Det lovforslag, der her er til behandling, og som er fremsat af Frihed 2000, er, hvad jeg vil kalde en gammel travet fra fru Kirsten Jacobsens side. Sidst, den var på dagsordenen, var i 1996.

Omkostningsniveauet i byfornyelsen er til stadighed genstand for diskussion og måske ikke helt uden grund. Jeg vil senere vende tilbage til, hvad jeg mener med det.

Forslaget har til formål at etablere en ordning, som kan modvirke, at ressourcerne til byfornyelse anvendes samfundsmæssigt urentabelt til dyre ombygninger, fordi der efter for-

slagsstillernes opfattelse mangler incitament fra kommunerne i de gældende regler i byfornyelsesloven til at holde igen på udgifterne.

Forslaget går konkret ud på at ændre byrdefordelingen mellem stat og kommune, får så vidt angår den offentlige støtte til ombygninger.

Efter forslaget skal kommunalbestyrelsen afholde al offentlig støtte inklusive eventuelle tab på garantier efter loven til den del af de godkendte forbedringsudgifter, der dels er anvendt til ombygninger af boliger og dels overstiger det beløb til nybyggeri af boliger, der er angivet i § 8 i By- og Boligministeriets bekendtgørelse nr. 459 af den 14. juni 1999 om huslejestatsættelse, nybyggeri m.v. efter lov om byfornyelse.

Staten skal altså ikke bidrage til den yderste del af et meget dyrt projekt. Jeg vil for god ordens skyld gøre opmærksom på, at den beløbsgrænse for tilladelse til nybyggeri, der fremgår af den nævnte bekendtgørelse, i år i hovedstadsområdet udgør 9.300 kr. pr. kvadratmeter bruttoetageareal og 8.400 kr. i det øvrige land. Beløbene reguleres hvert år den 1. januar efter Danmarks Statistiks beregnede nettoprisindeks for september måned i det forrige år.

Med henblik på at sikre, at et projekt ikke blot deles i etaper for at komme under det beløb, foreslås det tillige, at kommunalbestyrelsen i forbindelse med afgørelsen af, om omkostningerne ligger under eller over beløbet i nævnte bekendtgørelse, skal tillægge den godkendte forbedringsudgift de forbedringsudgifter, som inden for en periode på 3 år før tilsagnstidspunktet er afholdt på ejendommens boliger.

Forslaget begrundes med, at en sådan ordning i princippet allerede er indført for det almene byggeri, idet rammebeløbet kun er vejledende for kommunernes godkendelse af anskaffelsessummen.

Fredede og bevaringsværdige bygninger foreslås i forslaget helt undtaget fra ordningen.

Jeg er meget opmærksom på den rejste problemstilling om omkostningsniveauet i byfornyelsen, som forslaget giver udtryk for. Der er og der er forekommet sager med pris- og omkostningsniveauer, som må siges at være klart uacceptable, både set ud fra et samfundsøkonomisk synspunkt og ud fra en by- og boligsocial synsvinkel.

I den forbindelse kan jeg give Folketinget den konkrete oplysning, at en femtedel af det byfornye areal ifølge statistikken lægger beslag på op mod halvdelen af udgifterne. Jeg er derfor enig i det mere overordnede sigte med forsla-

get: at sikre en så optimal og bedst mulig udnyttelse af de offentlige byfornyelsesmidler, som det overhovedet er muligt.

Jeg er også enig i, at der er behov for en forbedret incitamentstruktur i byfornyelsesloven. Byfornyelsesmidlerne kan anvendes bedre, kan anvendes mere målrettet. Der bliver investeret mange penge i byfornyelse, og det er derfor alt-afgørende, at investeringerne bliver brugt rigtigt. Vi skal have mere byfornyelse for hver investeret krone. Der er stadig væk brug for investeringer i byfornyelse, og der er stadig væk mange problemer at rette op på i byerne, ikke mindst i den by, vi befinder os i, København.

Med byfornyelsesloven har vi da også et godt værktøj til at bryde de onde cirkler i mange socialt belastede byområder. Der skal iværksættes en målrettet indsats over for konkrete by- og boligområder, der er truet af en ond spiral med skæv beboersammensætning og fysisk nedslidning. Men det skal samtidig sikres, at den del af befolkningen, der stadig væk bor i utidssvarende boliger, får rettet op på deres situation inden for en overskuelig fremtid.

I begyndelsen af det 21. århundrede er der f.eks. stadig væk næsten 200.000 boliger, der er utidssvarende. 200.000 boliger uden elementære forhold som bad og toilet. De 60.000 af dem befinder sig i Københavns Kommune. Det er simpelt hen for dårligt. Og når jeg siger det, så er det, fordi jeg meget gerne vil have, at også forslagsstillerne forstår, at når jeg står her og siger, ja, vi skal kigge på incitamentstrukturen, så betyder det ikke, at vi skal have mindre ud af det. Tværtimod, vi skal have mere for de samme penge.

Der er gode grunde til at lægge offentlige kroner i byfornyelsen, men vi skal være bedre til at styre udgifterne, så kronerne gør mest muligt gavn. Regeringen har taget initiativ til at effektivisere byfornyelsen. I november måned fremlagde vi en budgetanalyse, som simpelt hen hedder »Mere effektiv byfornyelse: en budgetanalyse«. Regeringens målsætning hermed er netop at forbedre aktørernes tilskyndelse til at holde udgifterne nede, til at sikre en effektiv byfornyelse, så hver afsat krone giver større effekt med øget vægt på en helt basal renovering og fornyelse.

Med den ny byfornyelseslov, som blev vedtaget i 1998, kom der en hel række nye redskaber til en helhedsorienteret indsats, og det er i og for sig ret godt, ret visionært tænkt af Fol-

ketinget. Den blev vedtaget med et bredt flertal, skal jeg så også sige, og det er der jo god grund til at anerkende.

Men det, der ikke skete ved den nye byfornyelseslov, er, at man faktisk ikke kikkede på incitamentstrukturen; man kiggede ikke på byrdefordelingen mellem aktørerne i byfornyelsen, altså ejere, lejere, stat og kommune. I bemærkningerne til byfornyelsesloven er det derfor anført, at en arbejdsgruppe med deltagelse af Finansministeriet og By- og Boligministeriet skal drøfte de mulige, nye, økonomiske og styringsmæssige redskaber i byfornyelsen.

Jeg vil slutte med at sige til forslagsstillerne og til Folketinget her, at de vurderinger om en anden form for incitamentstruktur er noget, der drøftes i regeringen, er noget, der drøftes i regeringspartierne med henblik på et udspil i næste folketingssamling. Det skal sikre en lidt mere præcis incitamentstruktur i byfornyelsesloven.

Med de ord vil jeg godt afvise forslaget her. Jeg synes ikke, det er godt skruet sammen. Det er muligt, det er lavet i en god mening. Det skal jeg ikke kunne vurdere, men i hvert fald er det ikke set fra regeringens side hensigtsmæssigt, tilfredsstillende eller godt at tage en del ud og så køre på en bestemt del, for der er ret mange incitamenter, og der er ret mange skruer, der skal skrues på, for at nå det mål, vi gerne vil: bedre og mere byfornyelse. Det har borgere brug for. De borgere, der bor i den nedslidte del af boligmassen har brug for, at Folketinget interesserer sig for det her.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Det var jo en forventelig tale, by- og boligministeren holdt, men jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, når nu ministeren mener, at der skal gøres noget ved byrdefordelingen: Hvordan kan det gå til, at man ikke er i stand til i By- og Boligministeriet eller i regeringen at handle eller ikke har kunnet handle før?

Eksemplerne på, hvordan pengene er brugt uhensigtsmæssigt – og det har ministeren selv lige redegjort for – er alenlange, og den tid, det har fundet sted, de eksempler, man har haft, de undersøgelser, man har haft, er alenlange, og så vil jeg godt spørge ministeren helt direkte: Hvad er det så for nogle incitamenter, hvad er det for nogle skruer, som ministeren har, som afviger fra det, der ligger i forslaget?

(Kort bemærkning).

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Som jeg sagde før, så er regeringen i gang med overvejelser om, hvordan incitamentstrukturen skal være, og som jeg også sagde før, så forholdt den ny byfornyelseslov, som blev vedtaget her i 1998, sig ikke til incitamentstrukturen.

Det gør vi nu. Det har vi haft et analysearbejde omkring. Det er blevet sendt til Folketingets Boligudvalg, og der er en stribe overvejelser fra embedsmandsgruppen, og det går jeg ud fra forslagsstillerne har haft lejlighed til at orientere sig om, men jeg kan selvfølgelig ikke stå her og fortælle Folketinget om de politiske overvejelser, der foregår i regeringspartierne, før de er færdige.

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Dette lovforslag er som bekendt en revideret genfremsættelse af L 211 fra 1995-96 og er, som beskrevet af ministeren, så godt som identisk med L 211. Derfor føler jeg heller ikke behov for at opridse forslagens indhold yderligere.

Som udgangspunkt vil jeg da gerne tilkendegive, at Socialdemokratiet stadig væk tilslutter sig fru Kirsten Jacobsens overordnede sigte, nemlig at sikre en optimal udnyttelse af de fremtidige byfornyelsesmidler.

Det må nødvendigvis være i alle parter interesse, at de penge, der investeres i byfornyelse, anvendes bedst muligt. Jeg er også enig med ministeren i, at pengene godt kan bruges mere målrettet, end tilfældet er. Men at listen skulle være alenlang – som fru Kirsten Jacobsen siger – det mener jeg rent faktisk bør dokumenteres, når man siger sådan noget fra den her talerstol, og jeg vil allerede nu antyde, at det ikke kan dokumenteres.

Nu er det selvfølgelig et spørgsmål, hvad man mener med en alenlang liste, men hvis fem eksempler på dyre sager i nærheden af 20.000 kr. pr. m² er en alenlang liste, så vil jeg give fru Kirsten Jacobsen ret, ellers kan jeg ikke give hende ret. Der er ikke mere end fem eksempler.

Jeg har før her i Folketinget gjort opmærksom på en række af de problemer, der specielt eksisterer i storbyernes boligmasse, og ministeren var inde på, at ca. 200.000 boliger er utidsvarende, og alene i København har vi en boligmasse, hvor cirka halvdelen af boligerne er på to værelser eller mindre. 60.000 lejligheder har ikke toilet og bad. Det skal der rettes op på, og derudover skal dårligt fungerende byområder gøres til attraktive steder. Det kræver selv-

følgelig ikke kun en renovering af lejlighederne, men også af de områder, de ligger i.

Der er for mig at se væsentlige sammenhænge mellem bysociale og boligsociale problemer. Når folk bor dårligt, er der for nogle ikke langt til en decideret kummerlig tilværelse, hvor de føler sig udstødt af samfundet, og det kan være starten på en større glidebane. Derfor mener jeg også, at byfornyelsen er en absolut nødvendighed både i forhold til byerne og i forhold til borgerne.

Men for at udnytte byfornyelsen bedst muligt må vi selvfølgelig sørge for, at effektiviteten og kvaliteten af den er i top. Der foregår i øjeblikket forhandlinger om den budgetanalyse, som By- og Boligministeriet har udarbejdet i samarbejde med Finansministeriet. Disse forhandlinger skal skabe et overblik over, hvordan problemerne med byfornyelsen løses bedst, og derfor synes jeg også, at det vil være forkert at lægge sig fast på en løsningsmodel nu, før vi har set resultatet af forhandlingerne.

Så til trods for de gode motiver, de gode intentioner, der ligger til grund for L 279, så vil jeg anbefale, at Folketinget forkaster forslaget og venter på udfaldet af de igangværende forhandlinger. Det vil gavne byfornyelsen mest og er værd at vente på.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Den alenlange liste kan nemt dokumenteres. Jeg tror, at den, der gjorde det meget udmærket, var by- og boligministeren lige før, da ministeren sagde, at 20 pct. af byfornyelsesprojekterne bruger 50 pct. af byfornyelsespengene. Og jeg vil godt spørge den socialdemokratiske ordfører, om det ikke i sig selv er dokumentation nok for, at udgifterne er løbet løbsk.

Ellers vil jeg gerne citere Ritzaus Bureau fra den 28. januar 2000 kl. 14.57, hvor by- og boligministeren siger: »Tilsyneladende er noget skruet galt sammen, sådan at udgifterne til byfornyelse alt for tit får lov til at eksplodere.« Det er by- og boligministeren, der siger dette, og jeg tror, at man under udvalgsarbejdet, hvis Socialdemokratiet har behov for det, meget nemt vil være i stand til at finde den alenlange liste.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jo, men jeg vil ikke sige, at der ikke er sager, der er løbet løbsk eller har været for dyre. Jeg vil blot pointeré, at en række af de sager, som

typisk bliver nævnt i pressen, er sager, hvor det er fredede ejendomme. De sager, om jeg så må sige, er løst på det, man vil kalde for en politisk beslutning, fordi man har ment, at det var ejendomme, det var huse, som var værdt at bevare for eftertiden, fordi det var fredede ejendomme.

Men det behøver selvfølgelig ikke at betyde, at man ikke herinde kan tage en beslutning om, at sådan nogle ejendomme vil man ikke renovere. Så vil jeg bare sige, at så synes jeg, at man har valgt et forkert niveau, så har man ikke valgt at bevare for eftertiden, men er blot faldet tilbage til det, jeg vil kalde gammeldags saneringspolitik.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Hvis den socialdemokratiske ordfører havde gjort sig den ulejlighed at læse forslaget, så ville han have opdaget, at forslaget helt specielt undtager fredede og bevaringsværdige ejendomme. Forslagsstillerne er helt opmærksomme på, at i de tilfælde kan man få byfornyelsesudgifter, som ligger ud over det, som nybyggeri koster, og at det er rimeligt nok.

Men de tal, boligministeren nævnte, hvor 80 pct. af de ejendomme og lejligheder, der byfornyes, skal nøjes med at fordele halvdelen af de byfornylsesmidler, der er til rådighed, taler sit eget tydelige sprog. Så mange fredede ejendomme er der altså ikke i København.

I øvrigt ville man nemt kunne undgå at få betonkasser, og hvad man ellers kan bruge som kritikpunkter. Man kan jo altså vedtage, at de nye ejendomme skal opføres i stil med de gamle.

(Kort bemærkning).

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Det var meget fikst af fru Kirsten Jacobsen, at hun sådan ligesom prøvede at udlægge det, jeg sagde, og det, hr. Lars Kramer Mikkelsen sagde, som noget forskelligt. Det er det faktisk ikke.

Regeringen og Socialdemokratiet mener faktisk, at der er brug for at stille på nogle skruer. Der er også brug for at tage et særligt hensyn, og der er en del af fru Kirsten Jacobsens forslag, som jeg såmænd umiddelbart godt kan støtte, og det er, at man i forbindelse med byfornyelsesrammen går ind og siger: Jamen så lad os reservere en andel af det til de fredede og bevaringsværdige bygninger; vi ved, at de koster meget. Og det er jo så et politisk valg, hvorvidt man vil frede dem og bevare dem og vedligeholde dem som de kulturperler, mange af dem er. Det er et politisk valg, som man så i den situation betaler for.

Lad os så vurdere hele det brede område for sig, og dér har jeg den samme opfattelse som hr. Lars Kramer Mikkelsen. Jeg tror ikke, man sådan kan liste en stribe op på noget, som er fuldstændig henne i skoven. Men man kan formentlig komme med en liste over eller en dokumentation af, at niveauet for byfornyelse langsomt, men sikkert er skredet i en opadgående retning.

Her kan der være brug for at vurdere, om vi skal lave byfornyelse på anden vis, hvor man måske gør sig lidt mere præcise overvejelser om, om man i en lejlighed skal skrælle det hele ud og sætte noget helt nyt ind, eller om der er noget, der godt kunne blive i lejligheden, hvor man så kunne reparere, forny det, som trænger til det. Det er sådan nogle overvejelser, vi gør os.

Jeg vil godt love boligordførerne – selvfølgelig inklusiv fru Kirsten Jacobsen – at fra regeringens side vil vi meget gerne tage denne her debat åbent med boligordførerne, åbent med de politiske partier i ønsket om også at få et bredt flertal om en ny incitamentsstruktur.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu vil jeg prøve at tale i et lidt mere afdæmpet leje. Jeg vil sige, at jeg har skam læst forslaget, og jeg har også godt læst, at de fredede ejendomme foreslås undtaget. Og det synes jeg selvfølgelig er en af de ting, der også gør det her forslag i en eller anden grad spiseligt, for det er selvfølgelig dér, hvor de største, hvor de dyreste sager ligger.

Men når man så nævner eksempler på priser og nævner ejendomme med uhyrlige priser på 30.000 kr. pr. m², tror jeg er nævnt i forslaget, så er det, jeg må sige – det er også tit det, der bliver nævnt i pressen – at det er forkert, fordi der er ikke sager til 30.000 kr. pr. m², hvor der ikke har været tale om fredede ejendomme. Og derfor må jeg sige, at det er dér, hvor jeg synes, at kæden ligesom hopper af, når man argumenterer i denne her sammenhæng.

Hvis vi eksempelvis taler om Vesterbro i København og de store byfornyelsesområder, så har der dér været tale om huse, bygninger, som også i europæisk sammenhæng er af en arkitektonisk unik klasse, og hvor man kan sige, at det

er huse, som har været bevaringsværdige for eftertiden.

Men stribevis af eksempler, og når man så nævner tallet 30.000 kr. pr. m², så er det, jeg siger, at det ikke er rigtigt; det kan man ikke dokumentere.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Det kan nemt dokumenteres. Det er klart, at beløbet på 30.000 kr. er dér, hvor vi kender de øverste tal. Det er dem, der er mig bekendt. Men der er sandelig også langt fra rammebeløbet til 30.000 kr. Og hvis vi bare tager rammebeløbet gange 100 pct., så vil striben af eksempler selvfølgelig blive meget længere.

Det, jeg også godt kunne tænke mig at spørge Socialdemokratiet om, er, om Socialdemokratiet ikke er enig med mig i, at det, der er galt, er byrdefordelingen. Så længe man har den nuværende byrdefordeling, så vil kommuner – og nu vil jeg gerne sige, at det her er ikke nogen beskyldning mod Københavns Kommune – generelt ikke have noget incitament til at være kritiske og sætte lup på og sørge for, at man får så billige ombygningsudgifter som muligt, for regningen går bare videre.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Det vil jo selvfølgelig ligge mig fjernt at forestille mig, at man i kommunerne sidder og tænker på at sende regninger videre til staten, så det tror jeg da ikke.

Men jeg vil omvendt sige, at jeg tror på det, når ministeren siger, at her er der tale om, at vi ligesom med et maskineri skal dreje meget varomt på skruerne, fordi vi i virkeligheden heller ikke rigtig ved, hvad der vil ske, hvis vi piller for meget ved skruerne, og så er det, man skal passe på. Derfor skal vi bruge tid på at finde den rigtige model, og den finder vi selvfølgelig ikke her, men den finder vi under udvalgsbehandling.

Og jeg synes, det ville være pænt, hvis fru Kirsten Jacobsen her fra talerstolen eksempelvis kunne nævne mig, hvad det er for nogle sager, når vi nu taler om de 30.000 kr. pr. m², som ikke skulle være fredede ejendomme. Det vil jeg rent faktisk gerne høre her fra talerstolen. Jeg kan godt nævne fem eksempler, som jeg synes har været dyre, men det er alle sammen fredede ejendomme.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Da ministeren har blandet sig i sagen, så vil jeg undtagelsesvis give fru Kirsten Jacobsen en sidste kort bemærkning i denne her omgang. Der skal være plads til skøn, selv om det bliver dyrt for kvadratmeterprisen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Formand, den skal blive meget kort.

Kun et meget simpelt spørgsmål til hr.

Kramer Mikkelsen: Hvis hr. Kramer Mikkelsen er enig med ministeren i, at der skal stilles på nogle skruer, betyder det så ikke i sig selv, at det er byrdefordelingen, der er noget galt med?

Hvis der ikke var det, så var det jo ikke nødvendigt at stille på de skruer, og er det så ikke i sig selv en erkendelse af, at der er nogle kommuner, som på grund af byrdefordelingen ikke er nøjeregnende nok, fordi de kan sende regningen videre?

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg mener ikke, at det nødvendigvis er byrdefordelingen, man behøver at kigge på. Jeg mener, der er en masse andre eksempler, men det kan godt være, at det også er byrdefordelingen. Når jeg afviser det her forslag, så er det, fordi jeg mener, at det er ensidigt, og fordi jeg i øvrigt mener, at vi skal bruge tid på at drøfte de forslag, som by- og boligministeren vil fremlægge, for jeg tror på, at der kommer andre elementer i spil, som jeg i hvert fald vil tilkende-give, at vi som Socialdemokrater synes kan være bedre.

Det er sikkert, at der er behov for at kigge på byfornyelsen, at der er behov for byfornyelse, og vi er enige i, at der er behov for at kigge på økonomien i byfornyelsen, og derfor ser vi frem til ministerens forslag.

Gyda Kongsted (V):

De økonomiske mekanismer i forbindelse med byfornyelse tilskynder ikke tilstrækkeligt til omkostningsbevidsthed for hverken lejere, udlejer, kommunerne eller de involverede byggefirmaer.

Det offentlige del af de samlede udgifter til byfornyelse har således været stigende gennem de senere år. Og til trods for massive offentlige investeringer i byfornyelse i løbet af 1990'erne tegner den offentligt støttede byfornyelse sig overraskende kun for 20 pct. af den samlede

indsats på byfornyelsesområdet i perioden 1990 til 1998.

Venstre anerkender, at byfornyelsen medvirker til et væsentligt løft i vedligeholdelsesstandarden af de renoverede boliger samt forbedringer i form af brandsikring, energibesparende foranstaltninger samt forbedring af boligernes friarealer og adgang til lys og luft; men Venstre finder det forkert, at de stadig højere tilskudsprocenter til offentligt støttet byfornyelse ofte bidrager til standarder, der er i overkanten af, hvad der er rimeligt ud fra sociale og bevaringsmæssige hensyn. Venstre ønsker, at langt flere borgere får gavn af de midler, som det offentlige hvert år investerer i byfornyelse.

Med den nuværende lejelovgivning er der derfor fortsat behov for, at stat og kommuner bidrager aktivt til renoveringen af den nedslidte del af boligmassen; men Venstre vender sig samtidig mod, at byfornyelsen i stadig større grad er blevet et økonomisk tag selvbord.

I dag betaler staten, men har ingen indflydelse. Kommunerne beslutter og har enerådig indflydelse, men lægger det økonomiske ansvar over på staten, hvilket er ganske uholdbart. Og det tager lovforslaget i det mindste hul på.

Der findes imidlertid en yderligere fordyrende, økonomisk mekanisme, som lovforslaget ikke tager hul på, nemlig at alle betalinger til konsulenter m.v. afregnes i procenter af de samlede omkostninger. Venstre vil derfor gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører, hr. Jens Heimburger, ikke kan være til stede, vil jeg kort oplæse Det Konservative Folkepartis holdning:

Frihed 2000's forslag er jo en delvis genfremsettelse fra folketingssamlingen 1995-1996, og dengang var vi i Det Konservative Folkeparti meget positive over for forslaget, men fandt, at det rettelig burde behandles i den senere revision af byfornyelsesloven. Imidlertid blev Frihed 2000's bekymringer ikke inddraget i større omfang, og derfor hilser vi det meget velkomne, at Frihed 2000 genfremsætter forslaget.

Vi ønsker således fortsat, at der arbejdes for mere præcise lofter over omkostninger ved byfornyelsesprojekter. Vores udgangspunkt for ønsket om bedre værktøj til økonomistyring er, at byfornyelsesmidlerne ikke bør brændes af på forholdsvis få kostbare projekter, men derimod skal ressourcerne udstrækkes til at omfatte flest mulige boliger.

Vi har jo desværre set grelle eksempler på en meget tvivlsom styring af byfornyelsesprojekterne, og det er derfor, vi håber, at den linje, som lovforslaget udtrykker, kan udbygges og moderneres ansvar for egne projekter. Det Konservative Folkeparti kan derfor støtte linjen i det fremsatte forslag og ser frem til en positiv udvalgsbehandling.

Knud Erik Hansen (SF):

Det har altid været et problem med byfornyelsen, at de, der har den væsentligste indflydelse på et byfornyelsesprojekt, ikke er dem, der betaler.

Ejeren er den, der har størst indflydelse, og han har i mange år ikke betalt noget som helst. Lejerne er de næststørste betalere, men bliver projektet dyrt, ja, så betaler lejerne ikke de marginale udgifter. De største betalere er kommunerne og staten, der betaler ca. to tredjedele af investeringerne, og lejerne betaler resten, og det giver en skæv incitamentsstruktur.

Vi glæder os derfor over, at Frihed 2000 har rejst debatten, fordi det er et væsentligt problem, der rejses i byfornyelsen, for det er givet, at projektet bliver fordyret, fordi incitamenterne ikke altid er tilstrækkelige til at sikre, at de, der tager beslutningerne, også sørger for, at det bliver billigt muligt.

Der er dog de sidste år lavet en del ændringer, der skulle give en bedre struktur. Kommunerne kan som betingelse for at støtte nogle projekter sige, at ejerne skal betale noget mere. Kommunerne vil også komme til at betale mere. Der er lavet nye støtteformer som f.eks. aftalt byfornyelse, som kan bruges til fornyelse af ejendomme med mindre fornyelsesbehov.

Det er så et spørgsmål, om det også er nok, men det er SF's opfattelse, at der ikke kan kræves mere af lejerne, hvis vi skal ændre incitamentsstrukturen, for de betaler allerede tæt ved, hvad en ny almen bolig koster.

Det er meget muligt, hvis vi skal snakke om parter, der kan betale, at ejeren faktisk godt kan bidrage mere til betalingen, og det kunne være interessant at se, hvilke erfaringer man har fået med den nye regel om, at kommunerne kan aftale, at ejerne skal betale noget mere. Det har vi ikke set noget til. Laves disse aftaler på en ordentlig måde, ja, så kan det faktisk godt give ejerne incitament til at holde udgifterne nede.

Der er også andre forhold omkring ejerne, som det kan være vigtigt at kigge på, f.eks. at ejerne kan optage lån, der ligger før lånene til

de ikkeværdiførgende arbejder. Det gør, at ejerne langt hen ad vejen kan være ligeglade med de ikkeværdiførgende arbejder, fordi de ikke berører hans ejendomsværdi senere.

Det vil også givet skærpe kommunernes tilsyn med projekterne, hvis de kom til at betale en større del af udgifterne. Men det er et spørgsmål, om deres andel ikke allerede er stor nok til, at de har en væsentlig interesse i at holde udgifterne nede. Jeg har i hvert fald mødt mange kommuner, hvor den andel, de betaler, havde en stor indflydelse på, hvad de tillod blot med den mindre del, de betalte dengang.

Skal man have fat i en større kommunal betaling, så er det vores opfattelse, at det nok ikke er på de ikkeværdiførgende arbejder, men måske på de værdiførgende arbejder, hvor kommunerne i øjeblikket ikke betaler noget, hvor staten betaler det hele. Men vi er usikre på, om kommunerne rent faktisk kan bære en større andel, uden at det vil sætte byfornyelsen i stå, og det ønsker vi ikke.

Der, der måske var opgaven, var måske i højere grad at se på en nærmere prioritering af, hvilke ejendomme man tager fat på og giver støtte til. Og jeg synes, det er vigtigt at sige, at det ikke er de konkrete ombygningers størrelse, der er afgørende for indgrebet. Der kan være mange gode grunde til, at det bliver meget dyrt at ombygge en ejendom. Men det, der er vigtigt, er at se på, om de incitamentet både ved de store og de små ombygninger er tilstrækkelige til, at man holder priserne nede. Og problemet kan lige så meget være ved de mindre ombygninger, som det kan være ved de store ombygninger. Så det ville være forkert udelukkende at fokusere på de store ombygninger.

Når det så er sagt, ja, så har jeg også sagt, at vi meget gerne vil være med til at se på det problem, som Frihed 2000 rejser, og så få en fornuftig incitamentsstruktur. Det har altid været et problem med byfornyelsen, som jeg sagde i starten.

Jeg har set mange ejendomme, der er sat i stand uden om byfornyelsen, som egentlig umiddelbart blev meget billigere, fordi man fik meget mere ud af pengene, når det ikke var under byfornyelsen, modsat projekter med den samme opgave under byfornyelsen. Jeg har også set projekter, som har været kendetegnet ved, at man gik mere nænsomt frem, og hvor man foretog fornyelsen i etaper, som også var med til at gøre det mere overskueligt og måske

også på den måde var med til at holde priserne nede.

Så med disse bemærkninger vil jeg sige, at det er vores opfattelse, at vi kan hente nogle forbedringer på incitamentstrukturen især ved at se på ejernes betaling til byfornyelsen og måske også ved at se lidt nærmere på, hvad kommunerne betaler.

Egil Møller (DF):

Forslagsstillerne har i bemærkningerne til lovforslaget anført eksempler fra medierne på, at lejligheder i Københavnsområdet er byfornyset for både 2 og 3 mio. kr.

Det siger sig selv, at det går unødigt langsomt med at byforny, såfremt udgifterne virker urimeligt høje. Støttesystemet har for de høje ombygningsudgifter den konsekvens, at det offentlige betaler udgifter, der ligger over 6.000-8.000 kr. pr. m², uden at muligheden for at lægge hele ombygningsudgiften over på lejerne kan finde sted. Man må nok erkende, at kommunernes motivation til at holde igen med at gennemføre omkostningskrævende ombygninger ikke er til stede, når staten betaler en stor del af ombygningsudgiften.

Forslagsstillerne ønsker derfor en ordening, hvorefter kommunerne afholder al offentlig støtte inklusive eventuelle tab på garantier efter loven til den del af de godkendte forbedringsudgifter. Efter Dansk Folkepartis mening lyder forslaget til at være en rigtig måde at løse problemerne med finansiering på, men virkeligheden vil nok herefter være, at der bliver en reduceret byfornyelse, og det ønsker vi ikke. Vi ønsker til gengæld en stærkere byfornyelse.

Udvalgsarbejdet vil afgøre, hvorledes Dansk Folkeparti vil stemme til lovforslaget.

Annie Lunde Hansen (CD):

Med dette forslag ønsker Frihed 2000 at styrke incitamentet til at holde udgifterne til de enkelte byfornyelsesprojekter nede på et passende plan, noget, de nuværende regler efter forslagsstillerens opfattelse ikke gør. Derimod lægger de nuværende regler efter forslagsstillerens mening op til, at kommunerne ret ubekymrede kan se til, at ombygningsudgifterne bliver meget høje med et stort ressourcspild til følge. Og det kan man vist ikke være uenig i.

I CD mener vi, at byfornyelsesloven tjener et rigtig godt formål. Byfornyelse er en nødvendig, men dyr opgave. Den har et boligsocialt sigte, den er bygningsbevarende, og den har

herudover et bygningskulturelt sigte, og det bør man bestemt ikke undervurdere.

Men vi har da også hørt og læst historierne om ombygningsudgifter, som er himmelråbende høje med negative virkninger af både økonomisk og boligsocial karakter til følge. Og som allerede nævnt er vi altså enige med forslagsstillerne i, at der er behov for ændret byrdefordeling og for at øge tilskyndelsen til at vælge mere omkostningsbevidste løsninger.

Men som jeg forstod ministeren, og som jeg læser budgetanalysen om en mere effektiv byfornyelse fra november 1999, er også regeringen opmærksom på denne problemstilling. Og selv om vi er enige i det overordnede sigte med dette lovforslag, er vi altså ikke helt sikre på, at lige netop den foreslåede lovændring er den helt rigtige måde at skabe de nødvendige incitamenter på. Og vi ser derfor hellere et konkret udspil fra regeringen med udgangspunkt i budgetanalysen, som jo alt andet lige også baserer sig på fakta indsamlet efter den nugældende byfornyelseslovs ikrafttræden.

Med al respekt for forslagsstillerne har konceptet bag dette lovforslag, om end det er moderniseret lidt, jo oprindeligt nogle år på bagen, og da forslaget bl.a. delvis tager udgangspunkt i en sammenligning med den nu ophævede rammebeløbsordning for det støttede nybyggeri, mener vi, at nogle af forudsætningerne for forslaget i sin konkrete form ikke længere er til stede, heller ikke selv om byfornyelsesloven ikke har ændret den byrdefordeling, som var gældende før 1998.

Men som sagt er vi i CD enige i, at der er et stort behov for en ændret byrdefordeling, som ændrer motivationen i retning af større økonomisk ansvarlighed, men vi kan altså ikke støtte det konkrete lovforslag.

Dorit Myltoft (RV):

I Det Radikale Venstre er vi meget enige i intentionerne bag dette lovforslag om, at der bliver en større sikkerhed for, at de investerede penge til byfornyelse bliver brugt ordentligt og fornuftigt. Partnerne selv er også bedst tjent med, at de mange myter om åbenlyst spild af ressourcer og dårlig byggekvalitet kan aflives.

Derfor er vi i Det Radikale Venstre meget tilfredse med, at regeringen har taget problemet op, og at Finansministeriet har udarbejdet en budgetanalyse om byfornyelsesmidlerne. Vi ser derfor frem til i næste folketingssamling at be-

handle forslaget med en bredere vifte af incitamenter.

På den baggrund kan vi ikke i dag støtte lovforslaget fra Frihed 2000.

Keld Albrechtsen (EL):

Dette lovforslag har en god hensigt: at der ikke skal spildes penge på byfornyelsen, men at pengene skal bruges godt. Problemet er bare, at det, ligesom sidste gang forslaget var oppe, ikke er det rigtige redskab til at sikre det, som forslagsstillerne så lægger frem.

Det vil have uheldige konsekvenser, hvis man foretager en ændring af byrdefordelingen, sådan som det er foreslået. Først og fremmest vil det kunne få den virkning, at nogle kommuner vil bremse på byfornyelsesprojekter, som ellers er fornuftige, eller de vil komme til at hænge på ekstraudgifter, som det ikke er rimeligt, at kommunen skal sidde tilbage med.

Det er bl.a. hensynet til den bevarende byfornyelse, at man skal tage udgangspunkt i eksisterende bygninger, der gør, at det kan komme til at koste det samme som nybyggeri. Det gør sig f.eks. gældende, hvis man også skal indbygge fremtidsrettede, økologiske eksperimenter i byfornyelsen, og derfor kan man altså være nødsaget til i nogle tilfælde at betale en pris for at få udviklet nedslidte byområder harmonisk og bæredygtigt. Derfor vil Frihed 2000's forslag kunne risikere at bremse for fornuftige investeringer.

Man skal også være klar over, at en direkte sammenligning med priser for nybyggeri ikke i alle tilfælde er rimelig. Hvis der skal være et reelt billede, så skal f.eks. nedrivningsomkostninger og andre omkostninger, der følger, jo tages med, hvis man sammenligner med nybyggeri som økonomisk alternativ.

Når der i bemærkningerne til forslaget nævnes en ramme på 10.000-11.000 kr. pr. m² for nybyggeri, må man sige, at hvis der skal laves en økonomisk rimelig sammenligning, hvor også f.eks. omkostninger til nedrivning kommer med, så er det vel nok mere beløb i omegnen af 15.000 kr. pr. m², man reelt skal bruge som sammenligningsgrundlag.

Men vi vil naturligvis gerne være med til at sikre, at der ikke hældes penge ud af vinduet. Og der er da andre ting, som jeg synes bør indgå i det forslag, som så forhåbentlig vil komme til at indgå i de overvejelser, som ministeren gør sig. Bl.a. vil jeg opfordre ministeren til at finde andre forslag til honorarafregning end

dem, man har i øjeblikket. Det er jo sådan, at den måde, honorarerne udregnes på, som en simpel brøkdel af byggesummen, jo ikke ligefrem er en inspirationskilde til at bringe udgifterne under kontrol – man kunne snarere frygte det modsatte – så derfor tror vi, at der vil være muligheder for at se på forskellige mekanismer, der kan opfordre til økonomi i dispositionerne.

Jeg tror også, at en større grad af beboerinddragelse også vil give en større sparsommelighed i midlerne og i beslutningerne. Det er jo ofte, at budgetter, der bliver vedtaget, bagefter viser sig ikke at være realistiske, og det kan i nogle tilfælde skyldes, at beboerne ikke har været tilstrækkeligt inddraget.

Også for at sikre, at beboerne ikke bliver byfornyset hen over hovedet, er det altså klogt at styrke beboerelementet, så hermed har jeg i hvert fald skitseret nogle forslag, som Enhedslisten gerne så medinddraget i det arbejde, der skal foregå, men vi kan altså ikke støtte den model, som forslagsstillerne her har fremlagt.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil gerne tilslutte mig de mange ordførere, som har rost intentionerne bag dette forslag. Jeg mener, at der peges på noget væsentligt og også noget rigtigt i, at vi i flere tilfælde har fået for lidt byfornyelse ud af de ganske mange penge, vi igennem årene har brugt på det. Jeg synes også, at det har været godt at høre, at der er den brede enighed her i Folketinget om, at byfornyelse er en rigtig ting. Hvordan får vi så de rigtige incitamenter?

Ja, der synes jeg da, at Frihed 2000 her peger på nogle ting, nemlig at det er det ene organ, der har beslutningskompetencen, men det er et andet organ, nemlig staten, der betaler, og det er da ikke noget, der tilskynder til sparsommelighed og til den bedst mulige udnyttelse af midlerne.

Så jeg synes, der er rigtige ting her i forslaget, og nu forstår jeg, at ministeren i den nye folketingssamling vil komme med et forslag på området. Der vil jeg da råde ministeren til også at kigge godt på dette forslag og andre ting, sådan at vi fastholder den velvilje, jeg hører, der på den ene side er til, at det er rigtig nødvendigt med byfornyelse, og samtidig at vi meget systematisk går hele processen igennem ud fra den overordnede målsætning: Hvordan får vi mere byfornyelse?

Ministeren var inde på flere tal, som jo er dokumenterede. Der er behov, og der er samtidig

ikke ubegrænsede midler, ja, så er det jo en rigtig opgave at spørge, hvordan vi kan gøre den ting bedre. Og dér synes jeg, at det her er et godt bidrag. Lad os også finde andre gode bidrag, så vi i den næste folketingssamling virkelig får udnyttet ressourcerne bedre gennem det, vi da kommer til at vedtage.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Kirsten Jacobsen.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Da det her forslag, eller et næsten tilsvarende, blev fremsat første gang, skete det jo, fordi vi havde set alt for mange eksempler på, dels at byfornyelsesprojekternes budgetter blev sprængt den ene gang efter den anden, dels at man havde kritik af alt for dyre byfornyelsesprojekter.

Da det kom til debat her i Folketingssalen, blev jeg meget overrasket over, at man ikke rigtig kunne finde noget at kritisere det for. Så begyndte man at rose teknikken, for teknikken var der i hvert fald ikke noget i vejen med, og det skete oven i købet også fra ministerens side. Så kom der en masse velvillige ord – det var sidste gang, man behandlede forslaget – om, at alle sådan set var enige om, at her var et problem, det måtte man gøre noget ved, og så er der altså gået et rumt antal år siden.

De eksempler, vi har set på u hensigtsmæssigt forbrug af penge, alt for dyre byfornyelser osv., er ikke blevet mindre, de er faktisk blevet større, og jeg synes, at det er for dårligt, særlig fordi by- og boligministeren så rigtigt sagde, at vi stadig væk har boliger, masser af boliger, også her i København, uden bad og toilet. Man bruger milliarder af kroner, af offentlige penge, og så er der altså 80 pct. af de byfornyeede boliger, som skal slås om 50 pct. af pengene, hvorimod 20 pct. af boligerne får halvdelen af milliarderne. Det hører ingen steder hjemme, og derfor må der en anden fordeling til.

Det hører heller ingen steder hjemme, at man byforny for enhver pris. Bare for at man ikke bagefter skal komme og sige noget om fredede ejendomme osv., så er de altså ikke med heri.

Og jeg vil godt sige til Dansk Folkeparti og til Enhedslisten, at jeg slet ikke kan se, at det her forslag vil medføre, at en mindre andel bliver byfornyset, snarere tværtimod. Flere ejendomme ville blive byfornyset, fordi man satte en over-

grænse for, hvad det var, der var rimeligt at give sig til at byforny.

Man er altså nødt til at se i øjnene, at når man byforny, så har man altså en gammel rådten skal tilbage, et gammelt fundament. Og der er grænser for, hvad det kan betale sig at byforny på den måde, hvorimod man kunne spørge sig selv, om ikke man hellere skulle lave en indsats, som gik ud på, at dér, hvor man rev en ejendom ned, skulle man altså ikke gøre dét, man bevidstløst gjorde i 1960'erne: sætte glas og beton og noget andet op. Dér skulle man altså simpelt hen lave et byggeri, som var et traditionelt byggeri, som svarede til det kvarter, hvor den her ejendom var revet ned.

Så vil jeg godt minde om, at det ikke er sikkert, at den måde, man byforny på i Danmark, den totale byfornyelse, hvor selv hængslerne, som egentlig var flotte, også skal ned, bare fordi noget nyt skal op for enhver pris, er den rigtige. Boligudvalget har faktisk engang, jeg tror, det var i forhenværende boligminister Erling Olsens tid, på en af de meget billige og nyttige udvalgsrejser været i Hamborg og set, hvordan man kunne lave delbyfornyelsen, og hvor man kunne beholde de oprindelige beboere i kvarteret.

Det, jeg synes også er kedeligt med byfornelsen i Danmark, er, at når den bliver så dyr, som den bliver, så laver man fuldstændig kvarterændringer, dvs. at de oprindelige beboere faktisk slet ikke har råd til at blive boende, bortset fra de første 5 år, hvor der ikke sker noget med lejen.

Så tror jeg, at det var SF's eller Enhedslistens ordfører, som sagde, at grundejerne skulle bidrage mere. Når grundejerne heller ikke har noget incitament, skyldes det jo, at grundejerne dels på grund af skattelovgivningen, dels på grund af lejelovgivningen kan se en fordel i at lade ejendommen forfalde så meget, at den kan komme ind under byfornyelse i stedet for løbende vedligeholdelse. Det kunne vi jo altså tage og se på, for det er jo også pengespild af rang.

Og så vil jeg godt minde om, at hvis man mener noget alvorligt med alle de fine ord, så handler det altså om, at regeringen nu viser Folketinget, hvad det er for nogle redskaber, hvad det er for nogle skruer, der skal til. De udtalelser, ministeren hidtil er kommet med, har jo gået ud på, at det jo i hvert fald stadig væk skal være kommunerne, der bestemmer. Jeg kan se, at ministeren ryster på hovedet, men jeg står

faktisk med et Ritzautogram fra den 2. februar 2000, hvori ministeren siger, at det ikke er meningen, at man skal tage styringsredskaberne fra kommunerne. Og hvis det ikke er meningen, så synes jeg, ministeren skylder Folketinget en opskrift på, hvordan man så skal styre, således at langt flere boliger bliver byfornyet og får andel i byfornyelsespengene.

Og jeg kan sagtens være med til, at man simpelt hen politisk siger: Jamen vi reserverer 10 pct. af pengene til de fredede og til de bevaringsværdige ejendomme. Det kan jeg da sagtens være med til, og at man så for resten siger, at der er en øvre grænse for, hvad det offentlige vil finansiere.

Hvis man vil godkende ombygningsudgifter og byfornyesudgifter herudover, så er der altså nogle andre, der skal betale. Om det så fuldt ud skal være kommunerne, eller de skal dele med lejerne, eller de skal dele med grundejerne, er mig sådan set ligegyldigt; det må jo politisk bestemmes, hvor man kan det.

Men det er i hvert fald helt sikkert, at de, der vedtager budgettet, godkender budgettet, altså også skal have et medansvar. Det skal ikke være sådan, at man bare kan sende regningen videre til nogle andre. For i det øjeblik man kan det, så er det let at lukke øjnene for noget, der er for dyrt og for uhensigtsmæssigt.

Så vil jeg godt give de ordførere ret, som har sagt, at når man skal til at se på det her – og jeg kan jo forstå på regeringen, at det mener den også – så er et af de problemer, man også bør inddrage, og som ikke er inddraget i det her forslag, og det er med vilje, vil jeg gerne sige, måden, hvormed man har aflønnet de her konsulenter. Altså den procentvise aflønning er jo heller ikke noget incitament, så det medvirker vi gerne til. Men det var faktisk for ikke at provokere nogen.

Jeg blev nemlig meget glad, dengang boligministeren tiltrådte som boligminister. Ikke ret lang tid bagefter var boligministeren ude at fortælle, at der jo manglede incitament, at man byfornede alt for dyrt, og det måtte man altså til at se på. Og så har jeg på fornemmelsen, at der var nogle, der rykkede boligministeren i frakkeskøderne og sagde, at det skulle boligministeren ikke snakke så højt om. Om det var statsministeren, eller det var byfornyeselskaberne, eller nogle andre ved jeg ikke.

Jeg synes, at boligministeren egentlig kom med mange gode udtalelser. Men jeg har på fornemmelsen, at der er nogle andre, som så

har bestemt, at de gode udtalelser, boligministeren kom med i forbindelse med sin tiltræden, aldrig nogen sinde er blevet omsat til praktisk handling og forslag her i Folketinget.

Jeg vil gerne sige tak til de ordførere, der har støttet forslaget. Jeg vil også sige tak til dem, som har støttet ideen bag forslaget, og så kun til regeringen til allersidst: Nu ser jeg altså virkelig frem til, at det forslag, der kommer i næste folketingsssamling, er et forslag, som alvorligt tager fat på de problemer, der ligger her, og som vil medvirke til, at vi får mere byfornyelse for de samme penge. I det her forslag ligger der nemlig ikke noget om, at man skal begrænse byfornyelsen, at man skal nedsætte beløbet eller noget som helst andet. Det går alene ud på, at man skal have mere for de samme penge. Og hvis nogle andre her i salen er i stand til at komme med nogle skruer, nogle kardanakslers eller nogle andre mekanismer, som kan hjælpe til at opnå det formål, så vil de få tilslutning fra Frihed 2000.

Så vi ser frem til at se på ministerens forslag til efteråret.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg synes egentlig, debatten faktisk har afdækket, at alle Folketingets partiers ordførere er bedøst om, at det er et meget kompliceret område, vi står over for. Alle har faktisk sagt, at vi gerne stadig væk vil have byfornyelse. Det synes jeg er et vigtigt signal. Det deler regeringen fuldstændig. Vi vil ikke have færre penge til byfornyelse, men vi vil have mere for de milliarder, som bruges, og antallet af milliarder er altså, og har været de seneste år, to.

Som det er blevet nævnt her tidligere, er der omkring 200.000 lejligheder, der har behov for byfornyelse, og derfor handler det selvfølgelig om at være meget præcis og meget målrettet mod det. Jeg er ikke i den situation, at jeg synes, jeg skal komme med dele af de overvejelser, der foregår blandt regeringens boligordførere i det øjeblik. Jeg vil godt henvise til budgetredøgørelsen. Af budgetredøgørelsen fremgår det faktisk, at der er ni temaer, der har brug for at blive diskuteret, og som kan virke i et samspil, og hvor det er regeringens opfattelse, at vi skal prøve at dreje på nogle af de her skruer.

Jeg vil godt gøre det ganske kort. For det første skal man prøve at se på udgifternes fordeling mellem refusionsudgifter og ombygningsudgifter, altså hvor mange udgifter der skal pålægges lejligheden, og hvor mange staten skal

betale. Vi skal reducere risikoen for, at staten kommer til at betale de hundrede procent, der ligger over loftet. Vi skal prøve at se på, om man kan give et incitament til en bevidsthed om, at det, der ligger oven over loftet, ikke bliver for stort, og vi skal prøve at kigge på, hvordan man sikrer en minimering i forhold til den måde, vi lånemæssigt finansierer byggeriet på.

Noget af det, der har været sagt fra flere ordføreres side, og som jeg glæder mig over, og som bliver overordentlig vanskeligt at komme i hus med, er spørgsmålet om honorarpolitikken. Det er klart, at da det er en procent, man får som rådgiver, som arkitekt, så har man jo vitterlig ikke noget økonomisk incitament. Det kan være, at man har et ideelt incitament, det ved jeg ikke noget om, men i hvert fald ikke et økonomisk incitament til at minimere prisen i forbindelse med byfornyelse. Og det synes jeg man skal se særskilt på.

Det, man måske også kunne kigge på, var, som budgetanalysen lægger op til, hvad kommunen til at begynde med skal betale. Det næste forslag, vi skal diskutere her i salen lige om lidt, handler jo om, hvad det skal koste for en kommune at starte en byggesag – det er så i det almene byggeri – med hensyn til byfornyelse. Så skal man formentlig også se på at sænke de generelle statslige subsidier via et loft over de statslige udgifter til tab og refusion, en særskilt ramme for fredede og bevaringsværdige bygninger og nogle selvstændige rammer også for det, som et bredt flertal i Folketinget er meget optaget af, nemlig den helhedsorienterede indsats.

Vi er også optagede af, hvad det er for nogle forsøg, vi skal have sat i gang for at blive endnu dygtigere til byfornyelse, men også endnu billigere og endnu mere omkostningsbevidste end det, der er tilfældet i dag. Og så skal man formentlig også se på – det anbefales i hvert fald i analysen – statens finansiering af lånene eller realkreditfinansiering, eller på hvilken måde man kan nedbringe udgifterne.

Altså summa summarum: Der er en lang række ting, der er nødvendige at diskutere. Der er en lang række ting, der er nødvendige at overveje og også en lang række ting, der er vigtige at ændre, og det kommer regeringen med et udspil om i næste folketingsssamling.

Jeg synes, det er en utrolig vigtig diskussion, og jeg – det sagde jeg måske ikke i starten – vil gerne takke forslagsstillerne til det her forslag, vi nu har til behandling, for at have sat dagsor-

denen, for jeg har da klart fået en stærkere fornemmelse af, at der er et bredt flertal i Folketinget, der er parat til at diskutere byfornyelsesloven, og det er virkelig noget, der glæder mig.

Jeg tror, at debatten, der ligger foran os, bliver sej, den bliver formentlig også vanskelig, og der kommer brydninger politisk af den ene og den anden art. Og jeg synes faktisk, at det er et vigtigt signal at sende herfra, at der ikke har været nogen, der har været optaget af at sætte byfornyelsesrammerne ned, men at der er nogle, der har været optaget af at få mere ud af pengene til gavn for de lejere, der bor i utidsvarende boliger, som bor i boliger, hvor der ikke er bad og toilet, hvor der ikke er de almindelige installationer, som man med rimelighed kan forvente.

Og jeg er faktisk også meget enig med det, som fru Kirsten Jacobsen siger om den tilgang, man en gang imellem kan se til byfornyelse, altså en tilgang sådan, at enten skal huset rives ned, eller også skal det hele laves om. Jeg var oppe at se et byfornyelsesprojekt i Sverige her for nylig, og dér havde man altså valgt at beholde noget af linoleummet på et af gulvene og på en af bordpladerne, som godt nok havde et lille hak, men som jo sådan set var god nok, og så havde man renoveret den øvrige del af lejligheden. Det tror jeg ikke rigtig kunne forekomme herhjemme. Der har vi måske nok en for stærk tendens til at rydde hele bulen og så sætte det bedste op, og det koster jo. Det koster, og nogle gange koster det også for meget.

Det er jeg meget enig med forslagsstilleren i.

Knud Erik Hansen (SF):

Jeg synes, debatten har været præget af to ting. Den ene har været, om vi nu renoverede ejendomme med for høje udgifter til følge, og den anden var, om vi kunne få det gjort billigere. Bruges pengene sådan, at det faktisk bliver unødvendigt dyrt, fordi håndværkerne tager for høje priser, eller laves der forkerte aftaler?

Jeg synes, det er to diskussioner. Jeg vil egentlig godt, at man adskiller dem, for der kan være meget gode grunde til, at visse ejendomme bliver dyre, og at de koster. De skal koste, og der er ingen vej udenom. Men der er ingen grund til, at vi bruger for mange penge på noget, der kunne gøres billigere. Det første er en politisk beslutning, også en politisk beslutning ude i kommunerne.

Det andet, jeg gerne vil sige, er, at når vi skal se på det her, så tror jeg ikke – og der er jeg

enig med boligministeren – at vi kun skal se på incitamentstrukturen, men vi skal måske se generelt på byfornyelsespolitikken, og hvordan det er, vi håndterer den.

Sorte Hest på Vesterbro er et klassisk eksempel. Vi kan diskutere, om tallene er reelle eller ikke reelle. Men det, der var kendetegnende ved Sorte Hest, var netop det, boligministeren snakkede om. Man rev ikke det hele ned. Hvis der var paneler, der egentlig var gode nok, så malede man dem. De behøvede ikke at være helt nye paneler. Der var også lidt skæve hjørner og lignende, men det blev faktisk en spændende ejendom, og det blev meget billigt.

Vi har en tendens til, at hvis det bare er lidt skævt, at der bare er et lille hul, så skal det hele rives ned, og det koster. Det koster virkelig mange penge. Der er mange penge at hente, hvis vi havde en anden holdning til det, der måske er gammelt. Det hele behøver ikke at være nyt. Der kan godt være noget gammelt, bare det er i orden og fungerer godt nok.

Det andet er spørgsmålet om, om vi hele tiden skal betragte det her som en engangsindsats. Det er jo kendetegnende for hele byfornyelsen, at vi ser på det her som noget, hvor vi kommer en gang for alle, og så er det hele lavet i orden.

Man skulle måske lidt mere se på det her som en løbende indsats, for man kunne godt tage tingene i etaper. For jeg tror, vi er henne i nogle ejendomme, hvor vi godt kan tage tingene i etaper og så udskille de ejendomme, der er tunge, for det er givet, at der er nogle ejendomme, der er tunge, og så lad os sikre og reservere midler og en ordentlig støtte til de ejendomme, der er tunge, i stedet for at vi har den store, tunge støtte til alle ejendommene, også ejendomme, som måske ikke er så tunge.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Nu er det jo altid farligt fra talerstolen at nævne konkrete eksempler, men når »Sorte Hest« bliver inddraget som et eksempel på Vesterbro, vil jeg blot sige, at en af årsagerne til, at man derude gjorde det billigere – det var måske også noget af det, der kunne være spændende at kigge på – det var måden at organisere arbejdet på, osv. Der er måske et område, som man kunne inddrage.

Men lige konkret vil jeg f.eks. drage frem, at derude lavede man en type badeværelse, som man ellers ikke typisk anvender i byfornyelses-

ejendomme, hvor jeg vil sige, at jeg vil fraråde, at man laver badeværelser på den facon, for de vil typisk ikke kunne holde i den afskrivningsperiode, som man normalt lægger ind i byfornyelseslånene. Det vil jeg i virkeligheden ikke kunne hverken påstå eller få be- eller afkræftet på nuværende tidspunkt, men først om 20-30 år.

Men i hvert fald, med hr. Knud Erik Hansens viden vil han også kunne give mig ret i, at de badeværelser, man eksempelvis lavede derude, sandsynligvis ikke vil kunne holde i den tidsramme, som man normalt laver byfornyelse for.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Det var ikke for at tage det konkrete projekt, for så bliver det en lang diskussion, men det var mere princippet, man anvendte ved »Sorte Hest«, som jeg syntes var vigtigt: at man så på, om der var dele af bygningen, som faktisk godt kunne genbruges. Og det synes jeg er et vigtigt princip at holde fast i.

Kirsten Jacobsen (FRI):

Der var en ting, som jeg synes vi måske ikke lige fik svar på fra boligministeren, og derfor vil jeg godt rejse det igen. Det er et problem, som jeg synes vi ser alt for meget.

Det er, at når man byfornyr, og når man så byfornyr til skrællen, eller hvad man nu skal kalde det, så opnår man jo altså så store byfornyelsesudgifter, at de oprindelige beboere tvinges væk fra deres kvarter.

Jeg kunne godt tænke mig at høre regeringens mening om, at man i stedet for dér, hvor beboerne selv er interesserede – jeg synes, det har været kedeligt mange steder, at man bare kører hen over beboerne, og byfornyelsesselskabet bestemmer, byfornyelsesselskabet sætter dagsordenen, og hele skramlet skal byfornys ned til mindste skrue, og så må de gamle beboere bare flytte et andet sted hen – at man dér simpelt hen også kunne forestille sig, at man byfornysede på den måde, at man sagde: Det primære ved byfornyelsen af den her ejendom eller det her kvarter er, at man sikrer installationerne, og at man sikrer tag og vinduer, at det er en sund ejendom, brandsikring osv., osv., hvorimod det ikke er sikkert, at alle beboerne har lyst til at få et nyt køkken og nye hårde hvidevarer, indbyggede garderobeskabe, og hvad der ellers følger med i dag, og at man på den

måde kunne holde byfornyelsesudgifterne nede.

Det var bl.a. det, Boligudvalget så, da vi var i Hamburg i sin tid. Det var noget af det, og det var faktisk ikke sådan, at man ikke kunne få det, jo, det kunne man godt få i byfornyelsen, ellers var det blot sådan, at så skulle lejerne være med til at finansiere det. Men der var altså mange beboere i en ejendom, som sagde: Vi er meget tilfredse med vores køkken, og vi kan egentlig godt lide, sådan som det er indvendigt hos os; det, vi er interesseret i, er, at vi får en sund ejendom, hvor der er et ordentligt tag, hvor der er nogle installationer osv. og varme osv., det er meget vigtigere for os. Derved kunne man også begrænse udgifterne.

Men jeg synes, at rent medmenneskeligt er det altså også et formål i sig selv at sikre, at folk, der har boet i et kvarter i 40 år, ikke skal hen, ja, her i Københavnsområdet, ud til Albertslund eller – nu kender jeg jo ikke engang områderne – Avedøre Mark eller et eller andet sted, hvis de hele deres liv har boet på Indre Nørrebro eller Indre Vesterbro. Og dér har jeg i hvert fald set i Aalborg Kommune, at hele den gamle vestby, hvor det var mindre lejligheder osv., er blevet et mondænt sted, hvor de højt-lønnede går hen, fordi man også har lagt lejlighederne sammen, hvorimod de med de små indkomster, de studerende, pensionisterne, er blevet sat uden for byen. Jeg synes, det er kedeligt, at man bruger offentlige midler til det, og det er i hvert fald kedeligt for dem, der har boet der og levet i det kvarter et langt, langt liv.

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Jeg tror, mange har oplevet en byfornyelsessag, sådan som fru Kirsten Jacobsen beskriver det; noget, som skulle være godt, noget, som skulle være dejligt for min lejlighed og for mit lokalområde, er blevet til noget, som jeg ikke kan genkende, hvor der er kommet en helt anden kultur ind, hvor der er kommet nogle helt andre mennesker ind.

Selv om der så er særlige regler i boligstøtte-loven, som sikrer, at man ikke mærker udgifterne, i hvert fald ikke de første 5 år, så er der en fremmedhed. Og det tror jeg faktisk er et vigtigt aspekt i forhold til, hvordan vi på den ene side kan lave en incitamentstruktur, hvor vi får mere ud af pengene, og på den anden side sikrer, at det også bliver lejerne, der igennem beboerdemokratiet reelt får lov til at bestemme, reelt får lov til at indgå i diskussionerne med byfor-

nyelsesselskaberne, med kommunen om: Jamen hvad vil vi med vores bolig? Det tror jeg er utrolig vigtigt.

Men når jeg så skal drage en konklusion af det, hvad er det så, der kan fremme den diskussion, altså diskussionen, der handler om, at vi ikke skal lave mere, end det er nødvendigt? Jeg vil ikke have køkken, jeg vil ikke have garderobeskabe, jeg vil ikke det ene og det andet. Jamen det er jo, at der er et økonomisk incitament, som også giver lejerne den holdning, som fru Kirsten Jacobsen har givet udtryk for: Jamen vi vil ikke mere end højest nødvendigt. Vi vil have, at det skal være ordentligt og godt, godt håndværk osv., men vi vil ikke lade os overrule af byfornyelsesselskaber, som kommer med meget store og meget flotte planer, som man måske ikke helt kan overskue.

Så den hårfine balance er altså at finde en incitamentstruktur, som ikke påvirker på en sådan måde, at folk bliver fremmedgjort, som ikke påvirker på den måde, at det får en meget stor konsekvens for huslejerne. Det er kunststykket i det her.

Men jeg synes, denne debat tegner til forspillet på en god debat om byfornyelsesloven.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Ja, jeg skal også tilslutte mig det her med, at det er godt, der er så stor interesse for den her sag. Men jeg kan også mærke, jo mere vi ruller os ind i snak om det her, at så er der altså ting, vi absolut ikke er enige om.

F.eks. er vi ikke enige om, at man hverken som byfornyelsesselskab eller nogen anden myndighed eller kommune kan tvinge hverken badeværelser eller køkkener ned over folk, hvis ikke de vil have det; det har de nemlig vetoret imod. Så derfor er det forkert at sige, at man kan lave dyre forkromede løsninger på de her ting og så tvinge beboerne til det, for det kan man ikke tvinge dem til.

Men jeg er enig i, at beboerne skal have indflydelse, beboerne skal inddrages; det er dem, der skal laves byfornyelse for. Derfor kan man sige, at intentionerne er stadig væk gode nok, men det, jeg synes der ligger mellem linjerne her, er, at vi hele tiden hører eksempler på ting, som ikke er rigtige, og som i virkeligheden også er med til at lægge byfornyelsen for had.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Med hensyn til at byfornyelsen nogle gange foregår hen over hovedet på beboerne, så er jeg glad for den sidste bemærkning om, at man skal kigge på det problem. For det er jo en kendsgerning, at man f.eks. i Københavns Kommune gennem sammenlægning af lejligheder faktisk driver folk ud af det kvarter, de måske gerne ville bo i.

Det er jo også en kendsgerning – ministeren strejfedede problemet – at den boligsikringsmulighed, man har, ikke i alle tilfælde gør det muligt i realiteten for beboeren at blive boende. Så det håber jeg da er elementer, som også kan komme til at indgå i den diskussion, vi skal have.

Jeg mener, at fru Kirsten Jacobsen kan have ret også på det her punkt i kritikken af nogle af de måder, det foregår på. Igen har forslaget, som fru Kirsten Jacobsen har fremsat, så bare ikke ramt løsningen på problemerne, men det er godt, at vi får debatten.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Hvis jeg havde fremsat et forslag, hvor hr. Keld Albrechtsen og Socialdemokratiet var enig med mig i alle instrumenterne, så ville jeg virkelig blive bekymret, så ville jeg se at få fat i et spejl og spørge, om det var mig. Så det er jeg ikke spor overrasket over. Det er jeg utrolig taknemlig over også at få fastslået, om ikke andet så i Folketingets forhandlinger.

Men jeg vil godt sige til hr. Kramer Mikkelsen, at det er ikke sådan, at der var forkerte argumenter i det, jeg sagde. Jeg ved da godt, at der formelt er en vetoret, både når det gælder køkkener og badeværelser. Nu har jeg jo været boligpolitisk ordfører i det her hus i et par år.

Men der er altså også en anden regel, nemlig kommunernes ret til at gå ind og råde over ejendommene, og den bliver misbrugt, må jeg sige til hr. Kramer Mikkelsen. Den bliver misbrugt til at tilsidesætte den vetoret, som Folketinget i og for sig har givet lejerne, og det er det, der er begrundelsen for, at byfornyelsesselskaber og kommuner kan gå ind og gøre det, som hr. Keld Albrechtsen så rigtigt sagde, sagt med et lidt ikke særlig pænt ord, men »jage« folk fra hus og hjem.

Derfor var jeg glad for boligministeren bemærkning om, at man er optaget af, at man altså ikke må blive fremmedgjort, og at man skal

kunne gøre noget, for at beboerne kan blive i deres eget kvarter.

Så stillede boligministeren et spørgsmål og sagde: Ja, hvor ligger grænsen, hvordan er det, man gør det? Jeg husker også en anden af Boligudvalgets udvalgsrejser. Nu er vi jo i udvalgsrejsernes tid, og det bliver vi rigtig kritiseret for. Derfor er det så dejligt, man kan fortælle om nogle, som også har givet anledning til ting og sager her i huset, og som har været nyttige. Da Boligudvalget i sin tid rejste til Wien for at se på almennyttigt byggeri, var vi meget overraskede, da vi så, at der sådan set ikke var nogen køkkener, og der var sådan set ikke hverken hårde hvidevarer eller noget andet; det spurgte vi arkitekten om, og så kiggede han forfærdet på os og sagde han: Vi leverer heller ikke møblerne.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Man kan starte med at sige til hr. Keld Albrechtsen, at før man indledte de store byfornyelsesopgaver i København, og her taler vi så Vesterbro, havde vi vel 50 pct. af lejlighederne på to værelser eller mindre. Nu er vi vel nede på ca. 48 pct.

Så at man med lejlighedssammenlægninger skulle drive folk fra hus og hjem og tvinge folk væk fra de her byfornyelseskvarterer, er ikke en reel argumentation, og det er i øvrigt heller ikke pænt at bruge den, for man ved jo godt – det ved hr. Keld Albrechtsen også – at man har brug for at få familieegnedede boliger på Vesterbro, og derfor er det et vigtigt element i byfornyelsen.

Til fru Kirsten Jacobsen vil jeg så blot sige ... og det kan jeg ikke få lov til, kan jeg se, så det må jeg vente med.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Knud Erik Hansen, og det får fru Kirsten Jacobsen ikke lov at svare på.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, det her kan jo blive en hel byfornyelsespolitisk debat, men når hr. Lars Kramer Mikkelsen siger, at det er et problem med de toværelses boliger i Københavns, så synes jeg, man skal differentiere lidt. For på Nørrebro og Vesterbro er det faktisk sådan, at vi har revet de toværelses boliger ned i baggårdene, og det, der var tilbage på Vesterbro i forhusene, var egentlig me-

get differentieret, både store og små lejligheder. Det, man så konsekvent har gjort, er, at man har fjernet de små lejligheder også i forhusene, således at man faktisk dér, hvor man byforny, fjerner de små. Dé, hvor de mange små boliger er, er faktisk ikke på Vesterbro og Nørrebro. Det er i Kongens Enghave og de kvarterer rundt omkring, vi har de store tal.

Så man kunne godt være gået frem på en helt anden måde på Vesterbro og Nørrebro og kunne sagtens have bevaret nogle af de små boliger, der var tilbage, og det er det, man ikke rigtig har gjort.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jamen man kunne da sikkert sagtens have bevaret nogle af de små lejligheder, men så er der bare ikke nogen idé i at gå ind og lave en helhedsplan for Vesterbro at lave byfornyelse, for stort set alle lejlighederne er sådan nogle små boliger. Så derfor er det vigtigt, at man også laver lejlighedssammenlægninger i byfornyelsen.

Og nu kan jeg godt huske, hvad det var, jeg skulle sige før, så ved jeg ikke, om jeg med formandens tilladelse må få lov til at sige det. Jeg blev forvirret af den røde knap. Jeg har meget respekt for den røde farve.

Men når man nævner det med at råde over ejendomme, bliver jeg nødsaget til at sige til fru Kirsten Jacobsen, at jeg ikke kan det præcise tal, men jeg vil garantere for, at hvis man kigger på København og på Vesterbro, så er det meget, meget få tilfælde, så at bruge udtrykket misbrugt – jeg vil oven i købet sige, at jeg endda tror, det bliver brugt for lidt i nogle sammenhænge. Når man går ind og råder over en ejendom, er det netop, fordi det har været svært at samarbejde typisk med ejeren om at lave byfornyelsessagen.

(Kort bemærkning).

Kirsten Jacobsen (FRI):

Det var sandelig godt, at hr. Kramer Mikkelsen fik den her korte bemærkning, for så fik jeg lejlighed til at sige dette: Jeg har ikke stor respekt for det, hr. Kramer Mikkelsen siger, når han tager sin gamle byfornyelseskasket på. Det her er ikke en debat mellem byfornyelsesselskaberne og Folketinget. Det her er en politisk debat i Folketinget.

Jeg kan godt forstå, at der er meget, som hr. Kramer Mikkelsen har lyst til at få ind under kasketten, og at han ikke har lyst til at få frem,

at man i alt for høj grad har misbrugt. Og der kan vi under udvalgsarbejdet simpelt hen få undersøgt, i hvor høj grad kommunen i København, i andre store byer er gået ind og har rådet over ejendommene, hvor man kunne have løst problemerne, og hvor beboerne ikke engang har haft lyst til det. Det er i alt for høj grad. Men det kan vi tage under udvalgsarbejdet.

Men det bliver altid problematisk, når det bliver sådan en interessedeбат, i stedet for at det bliver den politiske debat.

(Kort bemærkning).

Knud Erik Hansen (SF):

Ja, det kan vi forhåbentlig også.

Jeg vil bare lige til hr. Lars Kramer Mikkelsen sige, at det, jeg sagde, var, at rent faktisk var der allerede på Vesterbro, efter man havde byfornyset, en meget differentieret lejlighedssammensætning, og der var forholdsvis få toværelseslejligheder tilbage i forhusene. Og det var dem, man udryddede. Det store problem med toværelseslejlighederne ligger faktisk andre steder, men ikke på Vesterbro. Men dér var man meget ufølsom. Man kørte det store dogme omkring det her, at de små lejligheder skulle væk, og det gik så i virkeligheden ud over den samlede helhedsplan, den samlede fordeling på Vesterbro.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så får hr. Lars Kramer Mikkelsen ordet, og så tror jeg, jeg slutter, selv om nogle føler sig overfaldet.

(Kort bemærkning).

Lars Kramer Mikkelsen (S):

Jeg vil godt sige, at jeg synes, det er urimeligt, at det, at jeg har siddet 8 år i Københavns Borgerrepræsentation og været formand for et byfornyelsesselskab, det er 3 år siden, skulle gøre mig diskvalificeret til at deltage i en debat i Folketinget, det synes jeg er helt urimeligt. Og jeg kan ikke forstå, at en Kirsten Jacobsen, som har været boligordfører i så mange år, som hun forsøgte at belære mig om før, kan stille sig herop, og at det så er hende, der fuldstændig uheldet kan tillade sig at tale om byfornyelse, men jeg kan ikke, for jeg ved noget om det.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

36) Første behandling af lovforslag nr. L 282: Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger samt støttede private andelsboliger m.v. (Ændring af den procentvise fordeling af anskaffelsessummen for almene boliger).

Af Keld Albrechtsen (EL) og Frank Aaen (EL). (Fremsat 26/4 2000).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

By- og boligministeren (Jytte Andersen):

Enhedslisten foreslår, at den kommunale del af grundkapitalen i det støttede nybyggeri nedsættes fra 14 pct. til 7 pct., og at den andel, der finansieres med realkreditlån, forøges tilsvarende fra 84 pct. til 91 pct. Enhedslisten ønsker dermed at øge kommunernes økonomiske incitament til at bygge nogle flere boliger til løsnin-gen af de boligsociale problemer.

Jeg skal være den første til at erkende, at jeg gerne så, at der kom væsentlig mere gang i det almene byggeri. Det har jeg givet udtryk for tit og ofte både over for kommunerne og over for KL. Jeg har derfor meget stor sympati for hensigten med Enhedslistens forslag om, at der skal bygges flere almene boliger, men er mindre enig med Enhedslistens måde at gøre det på.

Jeg vil godt opfriske baggrunden for den finansiering, vi har, altså at den blev forhøjet fra 7 pct. til 14 pct. Og det var, at Kommunernes Landsforening faktisk gav udtryk for et ønske om at afskaffe rammebeløbet for nybyggeriet og ændre styrings- og finansieringsreglerne i det støttede byggeri. Det var et ønske, der blev udmøntet i kommuneaftalen i 1998. Det var dengang meget væsentligt for kommunerne, at rammebeløbet blev fjernet, så kommunerne ikke længere skulle betale for en eventuel overskridelse heraf. Dette skulle så ses i sammen-